

Europos Sąjungos
Taryba

Briuselis, 2022 m. spalio 28 d.
(OR. en)

Tarpinstitucinė byla:
2022/0341 (COD)

14125/22
ADD 2

EF 324
ECOFIN 1104
CODEC 1615
IA 168

PRIDEDAMAS PRANEŠIMAS

nuo:	Europos Komisijos generalinės sekretorės, kurios vardu pasirašo direktorė Martine DEPRez
gavimo data:	2022 m. spalio 27 d.
kam:	Europos Sąjungos Tarybos generalinei sekretorei Thérèse BLANCHET
Komisijos dok. Nr.:	SWD(2022) 547 final
Dalykas:	Komisijos tarnybų darbinis dokumentas „Poveikio vertinimo atskaitos santrauka“, pridedamas prie pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo dėl momentinių kredito pervedimų eurais iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 260/2012 ir (ES) 2021/1230

Delegacijoms pridedamas dokumentas SWD(2022) 547 final.

Priedama: SWD(2022) 547 final

Briuselis, 2022 10 26
SWD(2022) 547 final

KOMISIJOS TARNYBŲ DARBINIS DOKUMENTAS
POVEIKIO VERTINIMO ATASKAITOS SANTRAUKA

pridedamas prie

PASIŪLYMO DĖL EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTO
kuriuo dėl momentinių kredito pervedimų eurais iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr.
260/2012 ir (ES) 2021/1230

{COM(2022) 546 final} - {SEC(2022) 546 final} - {SWD(2022) 546 final}

Santrauka
Komisijos pasiūlymo dėl Reglamento dėl momentinių kredito pervedimų eurais poveikio vertinimas
A. Būtinybė imtis veiksmų
Kokia tai problema ir kodėl ji yra ES masto?
Problema yra ta, kad nepakankamai naudojamosi momentiniais mokėjimais eurais, t. y. kredito pervedimais, kuriuos vykdant gavėjui lėšos pateikiamos ne vėliau kaip per dešimt sekundžių nuo mokėtojo nurodymo pateikimo momento. Nepaisant to, kad nuo 2017 m. yra MM eurais skirtas bendras taisyklių rinkinys (schema) ir infrastruktūra, MM eurais siūlo tik maždaug du trečdaliai ES mokėjimo paslaugų teikėjų (MPT) ir jie sudaro tik apie 11 proc. visų ES vykdomų kredito pervedimų eurais. Toks menkas naudojimo mastas kelia problemų, nes jis lemia nerealizuotą galimybę padidinti veiksmingumą, taip pat ribotą mokėjimo priemonių pasirinkimą sąveikos su prekyautojais taške. Problema keliantys veiksniai yra nepakankamos paskatos MPT teikti MM eurais paslaugą ir susijęs išorinis tinklo poveikis; atgrasomi MM operacijų mokesčiai mokėtojams; didelis atmetamų MM skaičius dėl klaidingų atitikčių, nustatomų atliekant su sankcijomis susijusį tikrinimą, ir mokėtojų nuogastavimai dėl apgaulingo ir klaidingo MM nukreipimo rizikos.
Ką reikėtų pasiekti?
Tikslas – gerokai padidinti MM naudojimo mastą, kad dauguma kredito pervedimų eurais būtų momentiniai. Tai bus pasiekta užtikrinus, kad visi atitinkami euro zonos MPT teiktų MM eurais paslaugą, pašalinus su kainomis susijusius veiksnius, atgrasančius nuo MM naudojimo, užkirtus kelią nevykdyti MM dėl klaidingų teigiamų atitikčių, nustatomų atliekant su sankcijomis susijusį tikrinimą, ir sumažinus vartotojų nuogastavimus dėl sukčiavimo atvejų ir klaidų vykdant MM ir šiuo tikslu suteikus priemonę sukčiavimo atvejų ir klaidų skaičiui sumažinti. Tikimasi, kad iniciatyva padės padidinti mažmeninių mokėjimų rinkos veiksmingumą, o ES piliečiams ir įmonėms – išnaudoti momentinių mokėjimų teikiamus pranašumus. Ji taip pat turėtų sudaryti palankesnes sąlygas tarpvalstybinei prekybai ES ir sustiprinti bendrosios rinkos integraciją, remiant Europos ekonomikos atsigavimą.
Kokia būtų papildoma ES lygmens veiksmų nauda (subsidiarumo principas)?
Atsižvelgiant į tinklo poveikį, veiksmingai diegti tarptautinių MM eurais paslaugą trukdo tai, kad daugelis atitinkamų MPT neteikia MM eurais paslaugos. Nepakankamo MM išplėtojimo keliose valstybėse narėse problemos negalima išspręsti nacionaliniu lygmeniu. Iniciatyva padės sustiprinti esamą bendrą mokėjimų eurais erdvę (SEPA) ir bus priimta SEPA reglamento dalinio pakeitimo pavidalu.
B. Sprendimai
Kokių yra galimybių pasiekti šiuos tikslus? Ar viena iš galimybių pasirinkta kaip tinkamiausia? Jei ne, kodėl?
Tinkamiausia galimybė – priemonių derinys, kurį sudaro visiems atitinkamiems MPT taikoma pareiga siūlyti MM eurais paslaugą, reikalavimas bent jau vienodai įkainoti MM ir įprastus kredito pervedimus, taisyklių dėl su sankcijomis susijusio MM tikrinimo, grindžiamo dažnai (bent kartą per dieną) atliekamu klientų sąrašų patikslinimu pagal sankcijų sąrašus (nemažinant su sankcijomis susijusio tikrinimo veiksmingumo), suderinimas ir MPT pareiga teikti IBAN ir gavėjo vardo ir pavardės arba pavadinimo atitikties tikrinimo paslaugą, siekiant sumažinti klaidų ir sukčiavimo atvejų MM srityje skaičių. Atmestos galimybės apima bazinį scenarijų ir labiau intervencines galimybes, pavyzdžiui, laipsnišką įprastų kredito pervedimų panaikinimą ir reikalavimą nemokamai siūlyti MM.
Kokios yra įvairių suinteresuotųjų subjektų nuomonės? Kas kuriai galimybei pritaria?
Vartotojų organizacijos tvirtai pritaria iniciatyvai dėl MM, kuria MPT būtų įpareigoti teikti MM paslaugą už tokį patį mokestį, koks yra taikomas įprastiems kredito pervedimams, ir pirmenybę teikti platesnio masto pasirinkimo galimybėms, o ne galimybėms, pasirinktoms vartotojų apsaugos požiūriu (įskaitant lėšų grąžinimo

teises MM atveju). Prekybos ir verslo sektoriai, įskaitant MVI, labai remia MM, kurie, jų nuomone, gali suteikti daugiau pasirinkimo galimybių ir taip sumažinti mokėjimų atlikimo ir priėmimo, visų pirma sąveikos taške, išlaidas. MPT požiūris priklauso nuo jų dabartinės padėties, visų pirma nuo to, ar jie jau siūlo MM eurais ir kokia kaina mokėtojams: tie MPT, kurie jau siūlo MM eurais netaikydami padidintos kainos, yra palankios nuomonės, o tie MPT, kurie nesiūlo MM paslaugos arba ją teikia tik padidinta kaina, linkę rinktis savanoriškumo požiūrį. Visi MPT labai pritaria tam, kad būtų suderintos su sankcijomis susijusio tikrinimo taisyklės. Valstybės narės iš esmės pritaria.

C. Tinkamiausios galimybės poveikis

Kokie būtų tinkamiausios galimybės (jei jos nėra – pagrindinių galimybių) pranašumai?

Padidėjęs likvidumas ir veiksmingesni pinigų srautai bus labai naudingi visiems kredito pervedimų gavėjams, įskaitant vartotojus, prekybininkus, įmones ir viešojo administravimo institucijas, įskaitant mokesčių administratorius. Tai labai padidins ekonominį efektyvumą tiek makroekonominiu, tiek mikroekonominiu lygmeniu. Šiuo metu mokėjimo sistemose bet kuriuo metu yra milijardai eurų, kurių negalima panaudoti vartojimo ar investavimo tikslais. Platesnis MM naudojimas taip pat paskatins kurti naujus mokėjimo sprendimus, kad jais būtų galima naudotis perkant prekes ir paslaugas sąveikos taške, visų pirma tarpvalstybiniu mastu, didinant mokėjimo metodų pasirinkimą ir mažinant prekybininkų išlaidas, o tai gali būti naudinga vartotojams. Naujas požiūris į su sankcijomis susijusį tikrinimą padės MPT sutaupyti daug lėšų, taip iš esmės kompensuojant MPT išlaidas, susijusias su kitais paketo komponentais.

Kokios būtų tinkamiausios galimybės (jei jos nėra – pagrindinių galimybių) įgyvendinimo išlaidos?

Dauguma MPT patirs reikšmingų, tačiau proporcingų vienkartinių įgyvendinimo išlaidų, susijusių su IBAN ir gavėjo vardo ir pavardės arba pavadinimo atitikties tikrinimo paslaugos teikimu, o tie MPT, kurie dar to nedaro, – su MM paslaugos siūlymu. Nuolatinės MPT išlaidos būtų ribotos. Apskritai poveikis MPT išlaidoms ilgainiui turėtų tapti neutralus, atsižvelgiant į sutaupytas su sankcijomis susijusio tikrinimo lėšas, mažesnes pastangas, susijusias su tolesniais veiksmais dėl sukčiavimo ir klaidų, sumažėjusias išlaidas, susijusias su grynųjų pinigų ir čekių tvarkymu, ir galimybę veiksmingiau konkuruoti su rinkoje įsitvirtinusiems subjektams bei siūlyti novatoriškus MM pagrįstus sprendimus sąveikos taške, be kita ko, tarptautinių mokėjimų srityje.

Koks bus poveikis MVI ir konkurencingumui?

MVI, kurios yra MPT, siūlydamos MM patiria mažiau išlaidų, palyginti su didesniais MPT. MVI, kurios yra verslo klientės mokėjimų tikslais (bendrovės), turėtų gauti naudos iš geresnių grynųjų pinigų srautų, nepatirdamos jokių didelių prisitaikymo išlaidų. MVI, kurios yra prekybos įmonės, pasidalys potencialia didesnės konkurencijos sąveikos taške nauda. MM turėtų padėti padidinti ES ekonomikos konkurencingumą tarptautiniu mastu. Didesnis mokėjimo priemonių pasirinkimas sąveikos taške turėtų padėti sumažinti ES priklausomybę nuo tarptautinių kortelių sistemų ir technologijų milžinių šioje srityje.

Ar tai turės didelį poveikį nacionaliniams biudžetams ir administravimo subjektams?

Nacionaliniai biudžetai ir administracijos nepatirs didelių išlaidų. Viešojo administravimo institucijos, kaip mokėjimo sistemų naudotojos, dalysis nauda, susijusia su spartesniu pajamų gavimu, įskaitant mokesčių surinkimą ir mokesčių slėpimo mažinimą.

Ar bus dar koks nors didelis poveikis?

Numatoma gavėjo vardo ir pavardės arba pavadinimo ir IBAN atitikties tikrinimo paslauga turėtų padėti sumažinti su MM susijusio sukčiavimo mastą ir ją MPT taip pat gali siūlyti kitų rūšių kredito pervedimų atveju.

Kaip užtikrinamas proporcingumas?

Proporcingumas užtikrinamas pirmiausia pareigos siūlyti MM netaikant tiems MPT, kurie nėra svarbūs, t. y. tiems, kurie nesiūlo mokėjimo paslaugų klientams arba kurie nebūtinai turi tiesioginę prieigą prie mokėjimo sistemų ir kuriems siūlyti MM gali būti sunkiau arba brangiau. Antra, numatyti skirtingi terminai MM gavimo

ir siuntimo paslaugoms ir MPT, esantiems euro zonoje ir už jos ribų.

D. Tolesni veiksmai

Kada politika bus persvarstoma?

MM naudojimas ir tai, kaip MPT taiko skirtingus reikalavimus, bus įvertinti tinkamu laiku po to, kai sueis įvairūs taikymo pradžios terminai, vadovaujantis Europos Komisijos geriausia vertinimo praktika.